

Slovenski Dom.

Napredno kmetско glasilo.

Izhaja vsako soboto in velja za vse leto za Avstro-Ogrsko 3 krone, za Nemčijo in druge dežele 4 krone, za Ameriko 1 dolar.

Posamezne številke veljajo 10 vinarjev.

Za oznanila [se računa: tristopna petit-vrsta 14 vin., vsa stran 48 K, pol strani 24 K, četrt strani 12 K, osmina strani 6 K. Pri vseletni inserciji primeren popust.

Dopisi se naj frankirajo in pošiljajo na uredništvo »Slovenskega Doma« v Ljubljani, Knaflova ulica št. 5. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina in oglasi se naj pošiljajo na upravništvo »Slov. Doma« v Ljubljani

Prošnja do blagih src!

Trg Mokronog je zadela grozovita nesreča. Požar je v soboto 19. avg. uničil skoro pol trga in ga v par urah spravil v pepel.

Zgorela so stanovanjska poslopja, hlevi, kozolci, živina, obleka, krma, žito, denar in poljedelsko orodje.

Beda je nepoisna!

Prosimo torej vsa blaga srca, da priskočijo obupanem revežem blagohotno na pomoč, da se saj za trenotek osuše solze onim, ki obupano zro v pepel svojih uničenih domovanj.

Vsak dar, bodisi v obleki, denarju, žitu, ali hrani bode našel hvaležna srca nesrečnih pogorelcev.

Pošiljatve hvaležno sprejema:

„Odbor za podpore potrebne pogorelce v Mokronogu.“

Za odbor:

Josip Tekavčič m. p., sodni predstojnik;
Ivan Arh, m. p., davčni predstojnik;
Franco Žitnik m. p., kaplan;
Ivan Huter, m. p., sodnik;
Ivan Pirnat, m. p., nadučitelj;
Josip Tratar, m. p., učitelj;
Ivan Zihherl, m. p., trgovec;
Peter Strel, m. p., trgovec;

Kako klerikalci podpirajo živinorejo.

Zadnja leta so bila ne le za našega kmetovalca, temveč sploh za avstrijskega kmetovalca precej slaba. Pri nas je trpela posebno živinoreja vsled pomanjkanja krme, ki je nastalo pred par leti. Kmetovalec je poprodal skoraj vso živino, kar jo je imel. Pomanjkanje živine je pa potem povzročilo visoke cene, vsled katerih si naš kmetovalec ni mogel nabaviti potrebne živine. Posledica tega je tudi draginja, ki vlada dandanes vsepovsod.

Nepobitno dejstvo je, da se bo draginja le tedaj odpomoglo, če se bo živinoreja zadostno razvila. In na to delujejo danes vsi činitelji. Kmet si sam ne more pomagati, ker nima potrebnih sredstev. Treba mu je torej pomoči. In naši klerikalci so se začeli uprav v zadnjih dneh bahati, da bodo že oni sami rešili in povzdignili živinorejo na Kranjskem. Toda že začetek je pokazal, da hočejo klerikalci ljudstvo popolnoma navadno oslepariti in da se jim ne gre za nič drugega, nego da izrabijo ta neugodni položaj našega kmetovalca v svoje umazane strankarske namene. Deželni odbor se je začel hvaliti, da je dal kar četrt milijona kron za izboljšanje planin. »Slovenec« piše: »Slovenska ljudska stranka« pospešuje z vsemi sredstvi domačo živinorejo . . . Vrhutega pa skrbi tudi za izboljšanje pašnikov in planin in pravkar je deželni odbor v to svrhu določil 248.000 K. Ta trditev je popolnoma navadna laž. Za izboljšanje planin je dala država 148.800 K, upravičenci bodo dali 62.000 kron — dežela pa samo 37.000 K. Torej za več nego 200 tisoč kron se je »Slovenec« zlagal. Klerikalna stranka nima z izboljšanjem naših planin prav nič opraviti. Dežela je morala prispevati, ker bi sicer država ne dala podpore. Sicer pa vprašamo: ali plačujejo klerikalni deželni odborniki te podpore iz lastnega žepa? Ali ni to denar davkoplačevalcev, ki pa niso samo klerikalni, temveč tudi napredni. In ravno napredni davkoplačevalci plačujejo več nego dve tretjini deželnih davščin. Navadna sleparija je, če se klerikalci hvalijo, da podpirajo naše kmetijstvo, da pospešujejo živinorejo. Lahko je gospodariti z denarjem tujih ljudi in razdeljevati podporo. Če se dajo podpore iz deželne blagajne, tedaj to ni prav nikaka zasluga klerikalne stranke, temveč dolžnost deželnega odbora.

S tem denarjem, pa tudi z denarjem, ki ga daje država v podporo našim kmetovalcem, pa postopa klerikalna večina v deželnem odboru popolnoma pristransko. Dr. Lampe in drugi klerikalni deželni odborniki poznajo samo klerikalne živino-

reje, samo klerikalne bike, krave in prašiče. Podpore, ki se stekajo iz državne in deželne blagajne, razdeljuje klerikalna večina deželnega odbora popolnoma pristransko — to se pravi, samo med svoje pristaše.

Zgodilo se je, da je prišel k deželnemu odborniku dr. Lampetu, ki je plačan z denarjem vseh kranjskih davkoplačevalcev, napreden kmetovalec ter ga prosil, naj mu pripomore, da dobi del podpore, katero je dovolila država za vzorne prašičje hleve. Toda dr. Lampe, ki živi od žuljev kranjskih kmetovalcev, je tega naprednega kmetovalca kratkoma skozi vrata porinil.

Tako torej podpira klerikalna stranka našo živinorejo. Dokazano je, da se ravno med naprednimi kmetovalci nahajajo najvzornejši živinorejci. Toda tem je klerikalna stranka že določila njihovo usodo. Ti morajo poginiti, ker niso klerikalni. In kdor pozna zlobnost in zahrbtnost naših klerikalcev, ta je tudi lahko prepričan, da so klerikalci v stanu, da hote in zloviselno zaneso v hleve naprednih kmetovalcev kugo, da zažgo dobro založene skednje in kozolce naprednih kmetov in da porežejo njihove mlade sadike v gozdovih.

Taka je torej ljubezen klerikalne stranke do kmetškega stanu. Kmetški stan je samo eden. In ves ta kmetški stan ima samo en cilj, da si gospodarsko opomore in da gospodarsko napreduje. Če pa klerikalna stranka podpira samo svoje klerikalne pristaše, tedaj ne podpira kmetškega stanu, temveč svoje politične pristaše. — Stranka pa, ki tako postopa, ni zastopnica kmetškega stanu, temveč je njegova nasprotnica.

Naloga samostojnega kmetovalca je torej, da pomede s to stranko, s to škodljivo kmetškega stanu in se postavi na svoje lastne noge ter se organizira kot strogo kmetška stranka. In če se to zgodi, tedaj bo začela udarjati zadnja ura pogubonnega klerikalizma na Kranjskem.

Zeleno ali suho cepljenje trte?

Vkljub skoro leto za letom se ponavljajočim neuspehom pri cepljenju trte na zeleno, drže se vinogradniki še vedno trdovratno tega cepljenja in so še danes mnogi med njimi, ki mislijo, da le vinograd, ki je zasajen, oziroma obnovljen z na zeleno cepljenimi trtami, dobro uspeva in da le take trte dobro rode in rasto.

Temu seveda ni tako, kajti ravno najstarejši trtni nasadi na Kranjskem, to so državne trtnice, od katerih obstoji na pr. državna trtnica v Kostanjevici že od leta 1884., so zasajene s trtami, cepljenimi na suho. Te trte pa še danes, po 27. letih, jako dobro rode in rasto!

Kdor ne verjame, ta naj gre tja in naj si jih ogleda!

Seveda morajo biti na suho cepljene trte, ki jih sadimo v vinograd, **dobro zaraščene**.

Mnogi gospodar, ki je imel neuspeh s trtami, cepljenimi na suho, je tega sam kriv, ker ni pazil in je kupil, oziroma sadil v cepilnem mestu slabo zalite trte.

Slabo zaraščena cepljenka ne dobiva zadosti hrane iz zemlje, na cepilnem mestu se sok ustavlja, trta ostane gobava in končno usahne.

V zadnjih desetih letih se je cepljenje na suho zelo izboljšalo s tem, da se je tudi pri nas vpeljalo leta 1901. prvič od Francozov priporočeno stratificiranje (siljenje) subocepljenih trt.

Podpisani je takoj leta 1902 pričel delati poskušnje s tem cepljenjem in nekaj let pozneje se je pri državni trtnici v Bršlinu zgradila v to svrhu posebna silnica.

Stratificiranje trt obstoji v tem, da se cepijo spomladi meseca aprila ameriški ključi ali reznice s kratkimi, enočesnimi cepički po načinu angleške kopulacije.

Trte se potem, ne da bi se jih kaj povežalo, vložijo v posebne zaboje, najbolj v vlažno žaganje ali šoto, pokrijejo se z drobnim lesnim ogljem in mahom ter se postavijo na gorak in vlažen kraj (v hlev, sobo, gorko leho ali silnico), kjer ostanejo kake tri tedne.

V tem času se pri zadostni vlagi in toploti na cepilnem mestu dobro zalijejo, napravijo koreninice in odženejo.

Nato se posade tako siljene trte v dobro zemljo, kjer se do jeseni še bolj čvrsto zrasto, vkoreničijo in dajo lepe, enoletne cepljenke, ki se jih spomladi drugega leta sadi na stalno mesto v vinograd.

Nekateri sadijo tudi stratificirane trte takoj, naravnost iz zabojev v vinograd, po dve k enemu kolu in tudi to se v dobri, globoki zemlji in ob ugodnem, spomladi ne presuhem vremenu, prav dobro obnese.

Boljše pa je vložiti stratificirane (siljene) trte prej v zemljo in jih še-le drugo leto saditi v vinograd, zato ker so ta-

krat že bolj močne in sušo ter druge neugodnosti vremena lažje prenašajo.

Pri dobrem oskrbovanju, zlasti pa v dobrih, ugodnih letih z zadostno vlago spomladi in zadostno gorkoto poleti, se dosežejo na ta način kar čudovito lepi uspehi. Od 100 cepljenk, ki se jih vložijo v zaboje, odpade jih pri siljenju komaj 5 do 6, kvečjemu 10. In od sto takih cepljenk, ki se jih nato vsadi v zemljo, se jih do jeseni lahko 60 do 70 prav popolnoma zaraste.

Posebno krasen uspeh tega cepljenja je videti letos v državni trtnici v Bršlinu pri Novem mestu.

Trte so naravnost krasne, nekatere vrste imajo že nad en meter dolge, močne mladike.

Priporočam vinogradnikom, kakor na pr. izletnikom, porotnikom, sejmarjem in sploh vsakemu, ki ga pripelje pot v Novo mesto, da ne zamudi prilike, da si te trte ogleda. Tudi drugo državno trtnico (v bližini mesta) jim priporočam za ogled, ker je vkljub suši letos v posebno lepem stanu. Videti je tam razne žlahtne vrste trt, cepljene na raznih podlagah v rodečem stanu.

Oglase naj se pri delovodji državnih trtnic gosp. Antonu Globelniku v Bršlinu, oziroma pri podpisnem.

Prvi ima tudi sam jako lep vinograd v Trški gori, zasajen deloma s stratificiranimi cepljenkami, ki jih je sadil letos iz zabojev naravnost v vinograd.

Stratificiranje trt ima pred zelenim cepljenjem sledeče prednosti:

1. Cepljenje se vrši v času, ko ni toliko dela kot v času zelenega cepljenja;

Za cepljenje, ki gre hitro od rok, ni treba lepega vremena in dragih gumijevih vezi.

3. Nabava cepičev je lahka, ker se suhi cepiči, to je enoletne mladike, ki spomladi odpadejo pri režnji, dobe lahko povsodi. Ako želimo cepiti kake posebne vrste, dobimo cepiče lahko iz poljudno oddaljenih krajev, kar je pri zelenih cepičih nemogoče, ker se posuše.

4. Uspeh cepljenja ni odvisen toliko od vremena kot pri zelenem cepljenju, zato je skoraj vedno boljši kot pri zelenem cepljenju.

5. Kadar je vinograd enkrat zasajen, odpade vsako drugo, drago in zamudno delo, kakor obiranje divjih izrastkov, grubanje itd. pri zelenem cepljenju.

6. Vinograd, zasajen z dobrimi, svežimi, na suho cepljenimi trtami kaže v drugem letu k večjemu 5—10% odpadka, to se pravi, da se od sto zasajenih, cepljenih trt navadno samo 5, v najneugodnejšem slučaju pa 10 ne prime in jih je treba drugo leto podsaditi. Zato je vinograd, zasajen s cepljenkami takoj v drugem letu veliko bolj enakomeren kot pri zelenem cepljenju na mestu.

7. Na morebitne ugovore, da zeleno cepljene trte hitreje rasto in prej rode kot pa suho cepljene, moram odgovoriti, da to ni res.

Če letos posadim cepljenko, bo v dveh letih ravnotako lepa, kot na zeleno cepljena trta.

Pomisliti moramo namreč, da je pri zelenem cepljenju treba najprvo posaditi divjo, ameriško trto in potem dve leti čakati predno je za cepiti.

Potom suhega cepljenja si pa vzgojimo cepljenko lahko že leto prej, predno mislimo rigolati, doma na vrtu in spomladi drugega leta koj po rigolanju, ki sem ga pozimi izvršil sadim že **cepljene trte** v vinograd in potem imam mir.

Predno so obenem zasajeni divjaki za cepiti, so te cepljenke že dve do tri leta stare in že nekoliko rodijo.

8. Neprecenljive vrednosti je pa suho cepljenje zlasti za kraje z bolj mrzlim podnebjem, kakor n. pr. žužemberški, radeški, zatiški, litijski in deloma tudi mokronoški in trebanjski sodni okraj.

Vsled bolj mrzlega podnebjja je tam mogoče še-le pozno (v drugi polovici junija, ali še pozneje) na zeleno cepiti. Pozno cepljenje se ne prime tako rado kot zgodnje, cepljenke dobro ne dozore in potem ali po zimi pozebejo, ali pa pogrubane v zemlji segnijejo.

To so že zdavnej spoznali vinogradniki nekaterih naprednih občin teh okrajev, kakor Št. Janž, Tržišče, Mokronog, Št. Rupert itd. Marljiva mokronoška kmetijska podružnica cepi na leto 100.000 in več trt na ta način in še to ne zadostuje, kupujejo jih še drugod, kajti samo šentjanska občina porabi na leto 50.000 do 70.000 trt, od tega pa večji del na suho cepljenih, stratificiranih trt.

Tudi v drugih okrajih, zlasti v trebanjskem sodnem okraju se bavijo nekatera društva in tudi posamezni kmetje s pridelovanjem cepljenk potom stratificiranja.

To je gotovo posnemanja in hvale vredno.

Zato naj bi se ta način cepljenja sploh povsod udomačil.

V to svrhu prireja podpisani pri državni trtnici v Bršlinu vsako leto cepilne tečaje, pri katerih se lahko vsak vinogradnik temu cepljenju priuči.

Žalibog je udeležba prav saba, letos je n. pr. prišel k tečaju **samo en posestnik**. Pri taki brezbriznosti ni čuda, da ne napredujemo!

Podpisani je spisal tudi knjižico o tem cepljenju, ki jo je izdala c. kr. kmetijska družba v Ljubljani.

Naj vsi propomočki, kakor tudi te-le vrstice vinogradnike privedejo do tega, da se poprimejo suhega cepljenja in stratificiranja (siljenja) trt in da si s tem znatno olajšajo obnovev po trtni uši uničenih vinogradov.

B. Skalický.

c. kr. vinarški nadzornik.

Politični razgled

Avstrija.

V naši državi zanima zdaj javnost predvsem uvoz argentinskega mesa. Avstrijska vlada hoče, da se uvozi vsaj nekaj argentinskega mesa. Odvisno je pa to od ogrske vlade, ki sme vsled neke tajne pogodbe dovoliti ali pa ne uvoz tujezemskega mesa. In tudi zdaj se je avstrijska vlada obrnila na ogrsko vlado, naj ji dovoli, da se uvozi nekaj argentinskega mesa, da se vsaj deloma odpomore vladajoči draginji. Ogrska vlada bi to privolila, če bi ji avstrijska vlada dovolila železniško zvezo z Nemčijo. Ta železniška zveza bi bila sicer velikega pomena za izvoz ogrskega blaga, škodovala bi pa zelo naši državni polovici. Sicer je pa že dogovorjeno, da se ta takozvana anaberška zveza Ogrski dovoli, če ona dovoli, da se metliška železnica podaljša čez ogrsko oziroma hrvaško ozemlje. Avstrijska vlada vsled tega ni sprejela tega ogrskega pogoja. Posledica tega je bila, da ogrska vlada ne dovoli uvoza argentinskega mesa. S tem, da bi se argentinsko meso uvozilo, bi se pač mnogo ne pomagalo vladajoči draginji. Treba je drugih sredstev, sredstev, ki bodo trajne vrednosti. Predvsem se mora pomagati našemu kmetovalcu, da se bo lahko poprijel umne živinoreje ter izrejal več in boljše živine.

Angleška.

Veliki štrajk angleških železničarjev je končan. Železniške uprave so ugodile glavnim zahtevam delavcev, vsled česar so ti zopet začeli z delom. Vendar pa v nekaterih krajih še vedno štrajkajo. Škoda, ki jo je povzročil štrajk, je velikanska in bo še dolgo trajala, da bo poravnana.

Maroko.

Pogajanja med Francijo in Nemčijo zaradi Maroka še niso končana. Nemčija v svoji oholosti preveč zahteva. Nezadovoljnost je na obeh straneh. Posebno na Francoskem je javnost zelo nezadovoljna. In v časopisju se daje tej nezadovoljnosti duška. Govorilo in pisalo se je celo o grozeči vojni. Mislimo pa, da ne bo tako hudo.

Perzija.

Bivši perzijski šah Ali Mohamed še vedno straši po Perziji. Vrše se med njegovimi in vladnimi četami krvavi boji, v katerih so večinoma vladne čete zmagovite. Na glavo bivšega šaha je razpisana visoka nagrada. Morda se komu posreči, da zasluži to nagrado in prinese sedanji perzijski vladi glavo Ali Mohameda.

Razgled po Kranjskem

r Maša za dež. K nekemu župniku na Gorenjskem pridejo kmetje, hoteč plačati mašo za dež. Ponujali so mu 20 K, a mož je zahteval najmanj 50 K, češ: »Še za 50

kron ga ne bo dosti, nego le par kapelj!« — O ti ubogo, nevedno ljudstvo! Kdaj se iznebiš takih pijavk!

r Delavci in uslužbenci, varujte se! Po Ljubljani in deželi hodijo agentje, ki vabijo delavce in uslužbence v Nemčijo. Obljublajo jim zlate gradove in brezplačno vožnjo v Nemčijo. Svarimo naše ljudi prav resno pred temi ljudmi. Kdor se jim bo dal ujeti, se bo kesal vse življenje, ker so vse obljube onih brezvestnih agentov samo prazne obljube in drugega nič. Delavci, ki se jim bodo dali zapeljati, se bodo sami sebe zaslužili in bodo vrhu tega še morali drago plačati potovalne stroške. — Torej delavci, pozor!

r Če nočete biti oškodovani, tedaj zahtevajte častita gospodinja pri vašem nakupovanju izrecno »pravi Franekov pridedek za kavo« s tovarniško znamko »kavni mlinček« in prepričajte se, toda previdno, ako je tudi res pravi s kavnim mlinčkom, zakaj iznova se pojavljajo kavni surrogati v zaboječih in zavojih, kateri so »pravemu Franeku« na zunaj jako slični in katerih oprema je ponarejena, s katero vrsto pa bi ne mogli biti nikdar tako popolnoma zadovoljni kakor z znanim »pravim Franekom«.

Ljubljanska okolica

l Tomačevo. (Utapljajočo rešilo.) Ob nedeljah se koplje v Savi mnogo Ljubljančanov. Pretečeno nedeljo se je prišlo kopati okoli šestih popoldne tudi več gospodičen iz Ljubljane. Neka 17 do 19letna gospodična je zašla v kotlo, ki jo pušča Sava ob veliki vodi, in ker ji je voda segla čez glavo, se je začela potapljati. Na vpitje njenih tovarišic je skočil gosp. Ferdinand Vovko po njo in jo otel smrti. Ko se je zavedla, je dejala, da v Savo nikoli več.

l Dravljje. (Požar.) Pretečeni petek popoldne je pekla tukajšnja posestnica kruh v peči. Naenkrat začuje pod stropom svoje hiše čudno prasketanje in takoj ji je bilo jasno, da je ogenj dosegel seno, ki je bilo gori naloženo. Požarna bramba je bila brž na licu mesta in se je le njeni pridnosti zahvaliti, da so ogenj omejili, ker bi se ob taki suši kaj lahko razširil tudi na sosednje, s slamo krite hiše.

l Glas z Barja. Mi Barjani smo glede pomanjkanja vode v zelo veliki potrebi. Ravno sedaj je taka suša, da niti žabnice nimamo. Vsi jarki so suhi, po vodo hodimo po pol ure daleč. Ker se bo sedaj napeljal vodovod do nove Jesihove hiše na Dolenjski cesti, bi ne stalo več mnogo, ako bi se vodovod podaljšal po Šolski cesti, kjer naj bi se napravil kak občinski vodnjak, da bi tako ustrezal na dobri pitni vodi vsem posestnikom. Ako bi sedaj nastala epidemična bolezen, recimo kolera, bi Barjani morali prvi umreti zaradi pomanjkanja dobre pitne vode. Jako umestno bi bilo tudi, da bi se napravil vodovod

na Izanski cesti do šole. Po zimi smo pa tudi reveži. Jarki so zamrznjeni. Vodo dobimo le, ako sekamo led po jarkih.

Dolenjske novice

d Vače. Daleč, daleč je privedla sovražna in obrekovalna strast naše klerikalce. Ker Majdič in njegovi kimovci ne morejo najti več gradiva, s katerim bi gradili še nadalje tiste, ki se nečejo vrteti po glasovih njihove muzike, segli so tako nizko, da so na podlagi besed tudi v moravški in peški fari dobro znane Judeževe Marjete obdolžili tatvine nekega naprednega mlatiča. O ti zadevi bomo imeli še priliko govoriti. Ako bi teh murnov ne varovala poslaniška imuniteta, bi jim sigurno zamašili preširoka usta in prikrajšali zlobne jezike. Radovedni smo, kdo je tista iznajdljiva oseba, ki je sestavila besednjak, iz katerega zajemajo ti breznačajni petelini priimke, s katerimi neprestano titulirajo naprednjake. Pritepenec, potepuh to so še najblažja imena. Iti s poštenim opravičilo po cesti ali trgu, to je v njihovih očeh grdo. Bezljati kakor splašena krava po stranskih stezah ob poznih večernih urah, kakor to dela klerikalni voditelj, pa je lepo. Dobro, da so pasji dnevi že enkrat končani, ker nadejamo se, da se jim bodo možgani vrnili iz pet v glavo, da bodo zmožni vsaj nekoliko bolj normalno misliti. Nedolžni pa so pri vsem kakor novorojeno dete, toda le takrat, kadar pišejo v »Domoljub«, ker pri tem leži vsa njihova zaslomba. Treba je le ponoči pogledati v sosedne vasi, kaj vse počnejo podivjani Čuki. Rjavelo, streljalo s samokresi ter napadajo mirne napredne fante, da niso pred njimi življenja svesti. To je vse nedolžna stvar, vsaj sloni na klerikalni podlagi. Na lastna ušesa smo slišali, ko je nekoč na shodu v kaplaniji neki govornik govoril za svoj duhovniški stan krilate besede: »proti naprednjakom v boj z vsemi sredstvi.« To ščuvanje rodi plodonosne sadove, kajti ni se čuditi, če mladi neizkušeni fantje sledijo takim pozivom. Majdič kriči: kdor ni v našem taboru, ta ni mož. O srečna kranjska dežela, ki jo vladajo sami pristni možje! Kmalu se bo po nji cedilo mleko in med, kar pa bodo seveda tudi možje polizali. Naprednjaki pa bodo žalostno gledali v oblake, kdaj jim porose blagodejnega dežja.

d Vače. (Drobtine.) Naš up je šel po vodi, — nam drug jo je prevzel. — Trdno smo upali, da bo še mnogo vode poteklo, predno nas bo pohrustal klerikalni zmaj. Odkar pa smo izvedeli, da je Majdič pridobil zaveznico Judežovo Marjeto, je kapitulacija neizogibna. Kdo bi bil mislil, da bo Marjeta tista srečna zvezda, ki bo obesila belo zastavo na črno trdnjavo. — Judeževa Marjeta je izdala tajnost, da bo Majdič tistih 10 K, ki jih je po nedolžnem pobasal za mašo za dež, težko prizadetim kmetom vrnil. Kar Marjeta reče, je vse

resnica, resnica pa je tudi, da Majdič dela za ljudstvo. — Majdiča zelo skrbi, kdo bo pri Žabkarju plačal še zaostali znesek dolga na bradlji. Če ima Majdič vpogled v Žabkarjeve račune, naj prihodnjič bolje poškilijo, da bo vsaj videl, kdaj zapade zadnji dogovorjeni plačilni rok. Mi pa pravimo: Dajte bolj točno krojačem, kar je njihovega in tudi cesarju, kar je cesarjevega. Saj se razumemo, kaj ne gosp. Majdič? — Moravši kaplan Lovšin je pretečeni teden strašil po Slivni. Pa ne, da bi ga kaj srbele naše predstoječe občinske volitve? Li več ne zadostuje velika moravska fara njegovim črnim agitacijskim namenom, da je začel laziti celo po naši občini. Mogoče bi imel pa zopet rad kaj pred sodnijo opraviti.

d Iz Št. Jerneja. Nekdo stoka v »Domoljubu« št. 32 med drugim tudi, češ, da grdimo tukajšnje duhovnike in nas smatra pri tem že kar za »umetnike«. Ker ima dopisnik gotovo v mislih ono romarsko podjetje, mu moramo že povedati, da le kar na dan gospodje v farovžu s pojasnilom. Pripravljeni smo lojalno popraviti krivico, katero naj bi bili komu napravili, če tudi političnemu nasprotniku, kar pa namenoma nismo nikdar storili in ne mislimo tudi v prihodnje. Sploh pa ponavljamo še enkrat, da slone naši podatki o romanju na Brezje do pičice na resničnih podatkih.

d Dobruška vas pri Škocijanu. V Škocijanu se nahaja neko klerikalno revše, ki hoče organizirati celo faro in ki menda nima drugega dela, kakor da piše v razne klerikalne časopise nesramne laži. V predzadnji številki »Domoljuba« se je zaletel tudi v mojo osebo, na kar mu pa sledeče odgovarjam: Nesramna laž je, ker dopisun trdi, da nisem lansko leto naznanil okrajnemu glavarstvu škode, ki jo je naredila toča v naši fari. Jaz sem dal takoj po toči škodo ceniti po cenilih Janezu Komljanu, Josipu Tramtetu in Janezu Vrščaju, in sem jo naznanil okrajnemu glavarstvu, na kar so bili davki odpisani; če pa podpore od nikoder ni bilo, tega pa jaz nisem kriv. Da bi se bili dne 23. julija Sokoli ogorčeni vračali domov, ker niso dobili zaželjene večerje, je tudi laž; sami so trdili, da niso bili še z nobenim izletom tako zadovoljni, kakor ravno s tem. Nihče ni obljubil njim nobene večerje, ker Sokoli ne prirejajo zato izletov, da bi se kje zastonj najedli — to delajo samo »Orli« po farovžih — temveč zato, da bi ljudstvu malo oči odprli. Nadalje dopisun zelo skrbi za mojo osebo in pravi, kam sem »prijadral«. Jaz bi pa svetoval, da se sam vpraša, kam je prijadral? Ako pa sam ne ve, pa naj vpraša svoje farane, ti mu bodo temeljito razložili. Sicer pa kaj se bom prerekal, saj se dobro poznamo in drugi vas tudi poznajo. Lažnjivemu dopisunu pa svetujem, kadar bo še pisal take laži, naj se podpiše s polnim imenom, da se potem sama pomeniva. — Anton Činkole, župan.

d Metlika. (Odlikovani ognjegasci.) Deželna vlada je priznala za uspešno 25letno sodelovanje na ognjegasnem polju častne svetinje članom metliškega ognjegasnega društva Jožefu Štuparju, Jakobu Ivanetiču, Antonu Guštinu in Jožefu Komporetu.

d Litija. Umrli je v torek zjutraj na Bregu nagle smrti vsled kapi Ivan Ponebek, po domače Selan, posestnik in usnjari. Zapustil je vdovo in obilo otrok. Naj počiva v miru!

d Litija. Utonil je te dni v Savi Janez Kos, 12letni sin železniškega čuvaja iz prve stražnice od Litije do Save. Šel se je kopat z mlajšim bratom in sestro, ter kar izginil v vodi. Truplo so takoj našli. Najbrže ga je zadela kap, ker je bilo vroče in je bil fant utrujen. Zjutraj ob dveh ga je mačeha poklicala, da je šel z njo in polusestro v Šmartno k spovedi, obhajilu in maši ter popoldne zopet k litanijam v Litijo.

d Mokronog. V soboto ravno opoldne je pričela goretli tovarna in parna žaga g. Franca Pence v Mokronogu iz dosedaj neznanega vzroka. V par minutah stabili tovarna in parna žaga vse v ognju in tudi že uničeni. Ogenj je zanesel veter na sosedna poslopja, ki so bila kmalu vsa v plamenu. V trenutku je bilo nad 100 predmetov žrtev požara in spremenjeno v pepel. Ves spodnji del trga je pogorel. Tukajšna požarna bramba pod vodstvom gosp. učitelja Tratarja, ki je z vso požrtvovalnostjo sodelovala, je bila takoj na lieu mesta in je delala z vso močjo, a ni bila kos razdraženemu ognju. Na pomoč so prihitele še požarne brambe iz Mirne, Št. Ruperta, Trebnjega, Vel. Lašč, Škocijan. Z neutrudljivo pridnostjo so ognjegasci delali na pogorišču. Pomagalo je tudi orožništvo ki je bilo poklicano iz sosednjih občin. Kolikor je bilo možno, so ljudje rešili; vrednostne stvari, pohištvo, obleka, živina se je večinoma rešila, vendar je veliko prašičev, perutnine in tudi nekaj konj poginilo. Veliko žitnic in kozolcev je ugonobil neizprosni požar. Skupnemu trudu se je posrečilo, rešiti, sredi največjega požara stoječo uradno poslopje, v katerem se nahajajo različni c. kr. uradi. Z veliko požrtvovalnostjo je pomagalo gasiti tukajnje uradništvo, posebno še gospodje: c. kr. sodnik gosp. Hutter, predstojnik c. kr. davčnega urada gosp. Arh, predstojnik c. kr. sodnijskega urada gosp. Tekavčič, c. kr. asistent g. Kraker, kakor tudi hišni posestnik in c. kr. davčni upravnik gosp. Vencajz iz Trebnega, gosp. Logar, g. kancelist Kržan, g. Mejak Josip, njegov oče in brat g. teolog Jakob Mejak, g. geometer Verbič, g. Kolb, nadalje sodnikova soproga gospa Romold in gdčne. Grošelj in Weber, Leban, Bajt, Ceh in Roger. Gospa Leban zasluži za svoj trud in požrtvovalnost in neustrašeno pomoč najtoplejšo zahvalo. V prvi vrsti pa gre zahvala gospodu učitelju Tratarju. Potrudila se je mnogo tudi

tukajšna finančna straža. Pripominjamo, da je bil prav ta dan največji semenj v letu in največja božja pot na Žalostni gori, vsled česar je bilo več tisoč tujcev v trgu. Tudi tatov ni manjkalo. Odnesti so hoteli marsikatero dragocenost, a so bili prepodeni. Povprečno je pogorelo nad 43 hiš in 110 drugih poslopij in precejšnja vsota denarja. Škoda se ceni nad 2 milijona kron — zavarovalnina pa je jako nizka.

d Črnomelj. (Gozdni požar.) Na gorskem pašniku v Lazah je izbruhnil pred nekaj dnevi požar, ki je popolnoma vpepelil posestniku Jurju Butali iz Breznika senik in seno, ki je bilo v njem. — Ogenj se je razširil tudi na bližnje parcele in je zgorelo pet oralov gozda. Požar so še isti dan pogasili.

d Nova gora pri Krškem. (Smrt pri požaru.) V sredo, dne 16. avgusta je opolnoči zgorela hiša in gospodarsko poslopje tukajšnjega posestnika Janeza Butkoviča. V hiši ni nihče stanoval. Kako je nastal požar, ni znano. Zavarovano ni bilo nič. Gasiti je pomagal tudi prav pridno Franc Janez iz Jelševca št. 2 pri Krškem. Ko je bila hiša v najhujšem plamenu, pomoli Jančev varovanec Jožef Božič skozi okno veliko steklenico žganja. Janez prestreže, a v istem hipu počí steklenica. Žganje se razlije po nesrečnežu in se užge. Po celem telesu je dobil strašne opekline. Prepeljali so ga v krško bolnišnico, kjer je dne 22. avgusta umrl v velikih bolečinah.

d Št. Jur pod Kumom. (Nezgod.) Ko je v sredo popoldne obiral tukajšnji posestnik Ivan Vrtačnik hruške, je padel z drevesa ter si zlomil levo nogo in roko. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico.

d Kresnice. (Utopljenko.) Iz Save so potegnili v četrtek neznanu utopljenko. Ženska je videti iz boljnih krogov in je črno oblečena. Truplo so prenesli v mrtvašnico v Verniku.

d Leskovec pri Višnji gori. (Otrok v svinjskem kotlu.) Dne 18. avgusta je kuhala Tereza Grčman v kotlu za prašiče. Njen triletni sinček Anton jo je prosil, da naj ga dene na pokrov od kotla. Deske so se pa razmaknile, otrok je padel v kotel in se opekel tako, da ga drugi dan v groznih bolečinah umrl.

d Iz Kočevja. (Cerkev pogorela.) Dne 19. avgusta so zadoneli ob 2. popoldne iz parne žage gosp. Kajfeža nenavadni signali, takoj nato pa je bila podružnična cerkev Jezusovega telesa nasproti kolodvora v Mošnicah vsa v velikanskem plamenu. Požarna bramba, ki je prihitela na lice mesta, je bila brez moči, ker v celi okolici ni dobili vode in so jo morali v sodih pripeljati iz mesta. Zvonovi so se raztopili in je tekla ta raztopina skozi luknje za vrvi. Tudi leseni strop v cerkvi je zgorel. Glavni oltar in večji del notranje oprave so rešili. V veliki nevarnosti je bila tudi bližnja hiša in se je lesena streha že v nemala. Vzrok požara ni

znan. Ravno pred kakimi 14. dnevi so po pravljali streho na cerkvenem zvoniku, ki jo je pred enim letom poškodovala strela.

d Kočevje. Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Kočevje in okolico ima v nedeljo, dne 27. avgusta ob 10. dopoldne svoj redni letni občni zbor v prostorih kočevske posojilnice. Člani se vabijo, da se tega zborovanja zanesljivo v polnem številu udeležijo.

d Grm pri Novem mestu. (25 letnica Kranjske kmetijske šole.) V razvoju kakega naroda 25 let ni veliko, pač pa je v življenju posameznika 25 let že lepa doba. Kranjska deželna kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu je slavila v dnevih 19. in 20. avgusta svoj srebrni jubilej in ob tej priliki se hočemo tudi mi ozreti na delovanje te šole, katera je za slovenski kmetijski naraščaj neprecenljive važnosti. Že v prejšnji dobi od leta 1873. je obstajala deželna vinarska in sadjarska šola na Slapu pri Vipavi, katera pa se je preselila in razširila na posestvo Grm pri Novem mestu. Slovesna otvoritev grmske šole je bila dne 16. novembra 1886. Od tega časa je vzgojila okrog 460 učencev, katerih dve tretjini delujejo vneto in požrtvovalno na svojih domovih, ena tretjina se nahaja v raznih službah. Poglejmo začetek šole in ozrmo se nekoliko v gospodarskem oziru pred nekaj desetletji, navdajala je posamezne požrtvovalne in navdušene može k premišljevanju, kako pomagati do boljše bodočnosti. Nikakih zvez z ostalo deželo, zaostalost ljudstva v duševnem oziru, trtna nš itd. klicalo je k od pomoči. Zato so začeli najprej delati na ustanovitvi kmetijske šole v osrčju Dolenjske, v okolici Novega mesta. Oglasila se je prva podružnica c. kr. kmetijske družbe pod načelstvom gosp. dr. Poznika z zahtevo, po ustanovitvi take šole. Zato je sklenil deželni zbor dne 20. oktobra 1882., da se ustanovi šola in naročil deželnemu odboru, da sestavi temeljito poročilo, katero naj predloži prihodnjemu zasedanju deželnega zbora. Kmalu nato je bil razpisan nakup posestev, pripravnih za kmetijsko šolo. Ponudeni je bilo skupno 15 posestev in zato izvoljena komisija je pregledala le 9 posestev, izmed katerih pa so bila upoštevanja vredna samo 3 posestva, in sicer: Mali mostek, sedaj last usmiljenih bratov v Kandiji, Langerjevo posestvo v Bršlinu in grmsko. Uporabi je odgovarjalo najbolj posestvo Grm, katero se je tudi nakupilo za vsoto 60.000 K. Deželni zbor je sklenil nakup in odobritev odsekovskega poročila, v katerem so bili poslanci Faber, Gutmanstal, Šuklje in Detela v seji dne 23. januarja 1886. V tej seji se je tudi sklenilo, da deželna šola na Slapu preneha in se takoj začetkom šolskega leta preseli na novo posestvo, kar se je tudi zgodilo l. 1888. Na Dolenjskem sta se učni načrt in program spopolnila. Ledino je pričel orati bivši vodja gosp. Rihard Dolenc, kateri

ima za šolo, kakor tudi vzgojo učencev nevenljivih zaslug. Preustrojitev dolenjskega vinarstva, dolenjske sadjereje je delo njegovih rok. Gledal je na to, da je šola vedno vzgajala dober material za praktično življenje. Precejšnje zasluge pa ima tudi sedanji vodja gosp. Viktor Rohrman, kateri deluje na zavodu že od leta 1884. — Šola se je pred tremi leti nekoliko preuredila. Prve čase je trajal učni čas dve leti, ter je bil pouk precej obširen, sedaj se je prilagodila razmeram kranjskega malega kmetovalca. Razdeljena je v zimsko in letno šolo. Zimska trpi 2 zimski tečaja po 5 mesecev, namenjena poljedelcem in živinorejcem; letna 11 mesecev, namenjena vinorejcem in sadjerejem. Katera ureditev je boljša, pokaže bodočnost! — Slavnostnega srebrnega jubileja na povabilo vodstva se je udeležilo 125 bivših absolventov te šole. Nekateri so bili zadržani po stanovskem delu, nekaj jih je pa že tudi preminulo in leglo k večnemu počitku. Obhajanje te slavnosti je za slovenskega kmetovalca precejšnje važnosti. Že oseben stik, zopetno snidenje bivših součencev, novo sklenjene vezi prijateljstva itd. ni treba omenjati. Ustanovila pa se je ta dan tudi strokovna organizacija, društvo pod imenom: »Društvo absolventov kranjske kmetijske šole«, kateremu želimo najboljših uspehov in mu kličemo: Živi, rasti in procvitaj v blagor slovenskega kmetijstva!

d Novo mesto. (Zahvala.) Sokolska slavnost v Škocijanu dne 23. julija t. l. je v vsakem pogledu najlepše uspela. Štejemo si v dolžnost, da se tem potom najiskrenejše zahvalimo, predvsem pripravljalnemu odboru škocijanskemu, ki je tako krasno uredil telovadno, oziroma veselilni prostor in ki nam je ves čas s pomočjo in svetom stal ob strani. Prav posebno pa se zahvalimo škocijanskemu županu gosp. A. Činkoletu, ki se je v kljub vladajočim razmeram osmelil v imenu občine navdušeno pozdraviti Sokole; pokazal je, da umeva ceniti sokolsko misel in pomen Sokolstva za naš narod. Živel! — Polno priznanje in zahvala vrlému škocijanskemu ženstvu za obilen trud, požrtvovalnost in ljubeznivo postrežbo in bratska zahvala vrlim Sokolom iz Kostanjevice - Sv. Križa, Mokronoga, Št. Janža, Trebnjega in Krškega za udeležbo; vsem telovadcem pa zaslužno priznanje! Krepak »Na zdar« vsem Škocijancem in udeležnikom, ki so z navdušenjem in velikim zanimanjem sledili telovadbi! Pokazali so, da imajo smisel za telovadbo. V trdni nadi, da ne bode ostalo naše sokolsko delo brezuspešno in da je padla v Škocijanu sokolska misel na rodovitna tla, kličemo vrlim Škocijancem v spomin besede našega dičnega pesnika, ki pravi:

Slovenec vsaki bodi Sokol hraber,
Slovenka vsaka vrla Sokolica.

Telovadno društvo »Sokol« v Novem mestu.

o Gorenjske novice o

g Iz Poljanske doline. Kakor drugod in menda daleč na okrog, se tudi tu pri nas občutno čuti sedanjo sušo. Jesenska žetev in košnja je skoraj popolnoma, pa v večji meri uničena. Tudi z drugimi pridelki, kakor krompirjem, repo, korenjem, glavna hrana ne samo ljudem, ampak tudi živini, bo silno slaba. Gotovo bo s tem naš kmetovalec hudo udarjen, posebno pri prašičih, ki jih bo moral prej prodati in jih tudi ne bo mogel toliko rediti, kot po navadi. Vsak pameten človek to prizna, da je ta suša napravila veliko škodo, kakor tudi vsak želi, da bi že prišel enkrat pošten dež, da bi dobro napojil zemljo in da bi se zopet napolnili studenci, kajti po hribih se tudi čuti močno že pomanjkanje vode, katero morajo od daleč nositi ali voziti za ljudi in živino. Treba bi bilo dežja, da bi si vsaj še nekatere rastline in pridelki kolikortoliko opomogli. Pa kakor tega želimo, ne moremo si kaj, da se napravlja iz te nesreče nekaka kupčija, bi rekli, za dež od strani duhovščine z raznimi procesijami in mašami. Zdaj ko se ve, da se bo enkrat že usmililo nebo, se prireja razne procesije zdaj k ti, zdaj k oni cerkvi. Bilo jih je že več na vse strani in skoraj že k vsaki cerkvi v dolini, a dežja le ni. Mi tega ne trdimo, da morda molitev nič ne izda, a to se laho doma opravi, ne da ljudje pri tem izgubljajo čas, tja in sem kolikortoliko zapravijo, posebno ko gredo v kraj, ki je več ur oddaljen. Za udeležnike je tak dan izgubljen, ko pridejo jedva dopoldne v tej vročini domu, marsikdo celo bolj vesel. Pa ne samo to! Tak spreved in mašo je treba plačati in drago plačati. In duhovnik, četudi velik prijatelj ljudstva, tudi potrebnega dežja ne prosi zastonj, če je drugače tudi krasno plačan. Tudi tu se kaže vsa pohlepnost po denarju, saj se le za to gre. Zadnjič pred 14. dnevi je bila taka procesija s Trate v Oselico, katero je vodil župnik Braje. Bil je za to pot sijajno plačan. Pa ker ni nikdar dosti, se pri takih prilikah še pobira v cerkvi, oziroma se napravi darovanje. Tako je bilo tudi tukaj. Znosili so ljudje lepo vsotico, menda je bilo okrog 50 K. Ta denar po pravilih pripade dotični cerkvi kot nje last. Župnik Braje si je drugače mislil. Koga ne premoti pohlepnost, posebno dober zgled v tem nam je ravno večina duhovščine. Misli si: Sv. Pavel ne potrebuje ne živeža, ne obleke, moji farani so to dali in po vseh postavah to meni gre. Tako je mislil in tudi tako storil ter lepo spravil svetle kronce. A zdaj je zavrelo. Oselčani so zahtevali z župnikom vred denar nazaj, kajti rabili so njih cerkev in denar je bil darovan njih cerkvi in ne župniku Brajeu, ki je bil za ta trud — dežja tako ni bil izprosil — mastno plačan. In rad ali nerad, župnik Braje je moral denar dati oselški cerkvi. Sicer je to s težkim srcem naredil,

a vdal se je, ker je tudi domače ljudstvo godrnjalo radi take umazanosti, ki je bila po njih mnenju, posebno na duhu skromnejših vzrok, da niso izprosili dežja. Bodite že enkrat ljudje pametni in pustite to, kar nič ne pomaga. Bog je neskončno moder, on že ve, kaj dela in njegova previdnost bo že uredila, da bo prav. Prepričani smo, da če tudi je potreba dežja, bi ne bilo vsem ustrezno vsaki dan, ko bi pričelo deževati. Marsikdo, ki gre navidezno pobožno v sprevedu, si na tihem želi: Še danes ne, da jaz otavo spravim! Treba potrpeti in se oprijeti česa drugega, bo že prav, vse se prestane z zaupanjem v samega sebe in svoje moči in delo.

g Iz Olševka. Še pred kratkim je slovela naša krasna vasica, o kateri je ranjki škof Vidmar rekel, da je najlepši kraj na Kranjskem, za najnaprednejšo vas šenčurske občine. Odkar pa je legel vrli in značajni naš vodja Jakob Kozelj v hladni grob, od tedaj pa nosijo razne k nam privandrane ženske, bivše prednice Marijinih družb in vrle pomočnice raznih faliranih vojaških kaplanov prvi zvonec politike v vasi. Zvečer ob desetih, zjutraj pa že ob štirih so za časa obč. volitev agitirale in zmerjale pri omahljivcih in kimovcih, ki so se jeli zadnji čas pod patronanco teh ženskih pojavljati v vasi. Vrli nekdanji olševski možje, ali vas ni sram, da vas v politiki komandirajo posavske in farovške ženske?! Tem ženskam so se pridružili krasni in postavni Pilarjev Janezek, kozjebradi Roganov Janče in pa ljubček farovške kuharice in njegov brat. Vendar pa veliko ljudi niso dobili na svojo stran — trdno smo prepričani, da jim vrli Olševčanje v drugo pokažejo vrata.

g Ovsiše pri Podnartu. V naši občini so pri občinskih volitvah na vsi črti **zmagali naprednjaki**. V I. razredu so dobili naprednjaki **58**, župnikovi pristaši pa **38**, v II. razredu naprednjaki **106**, klerikaleci **59**, v III. razredu pa naprednjaki **210 glasov**, klerikaleci pa **114**. Naprednjaki so torej zmagali naravnost sijajno. Od zadnjih volitev so naprednjaki napredovali na vsi črti, klerikaleci pa so nazadovali v vseh treh razredih za **258 glasov**. Ta zmaga je tem pomembnejša, ker so Ovsiše domača občina klerikalnega državnega poslanca in podpredsednika državnega zbora **Josipa Pogačnika**. Ta napredna zmaga dokazuje, da se že tudi na črnem Gorenjskem polagoma dela dan. — Živel vrli napredni volilci v Ovsišah, naj bi našli mnogo posnemovalcev v ostalih gorenjskih občinah.

g Gradišče pri Brdu. (Nevarna grožnja.) Tukajšna 38letna kajzarica Polona Pestator je že stara tatica. Pred kratkim je zopet izvršila tatvino pri posestniku Pavlu Capudru v Gornjih Pirničah, za kar jo je okrajna sodnija na Brdu obsodila na šest tednov težkega zapora. Pri tej razpravi se je izrekla njena sosedka Marija Lončar obteževalno za njo. To je Pestatorjevo tako razjezilo, da je nekaj

dni pozneje blizu njenega stanovanja petkrat ustrelila iz samokresa in ji še grozila, da jo ustrelji, še preden nastopi kazen.

g Lancovo. (Uboj.) V neki tukajšnji gostilni je neki Janez Dežman v prepiru napadel 19 let starega tovarniškega delavca Janeza Cegleja iz Ribnega s sekirco in ga udaril po glavi. Zadal mu je smrtnonevarno rano. Cegleja so prepeljali v deželno bolnišnico v Ljubljano, kjer je dan na to umrl.

g Babji dol pri Kranju. (Konjski tatovi.) Pri nas so se pojavili zadnji teden konjski tatovi in ukradli trem posestnikom konje. Tatovi so gnali konje proti Koroškemu.

g Šmartno pri Kranju. (Samomor.) Pod vlak je skočil v nedeljo zvečer, dne 20. avgusta, vojak Frane Role, doma iz Stražišča. Dezertiral je dne 17. avgusta, vzela častniku, pri katerem je služil kot sluga, kolo in nekaj denarja. Potikal se je dva dni okrog doma, nakar je izvršil samomor, ko je čutil — da ga orožniki zasledujejo. — Obesil se je v domačem hlevu mesar Florijan Šilar v Stražišču. Menda se mu je omračil um.

g Topolče. (Cigani.) Dne 18. avgusta zjutraj so cigani ukradli nekemu tukajšnjemu posestniku konje in odšli brez sledu. Žandarmerija jih pridno zasleduje.

g Jelovca. (Požar.) Na Jelovici je nastal dne 15. avgusta požar, ki so ga pa na srečo pravočasno opazili in po večurnem napornem delu pogasili. Škode ni povzročil mnogo, ker je zgorelo samo grmovje, a samega gozda ni dosegel ogenj.

g Spodnje Gorje. (Nezgod.) Pri posestniku Vinku Janu zaposlenega hlapca Jakoba Gogola je pri krmiljenju sunil konj v obraz, da mu je zdrobil nosno kost.

g Kranjska gora. (Požar.) Dne 18. avgusta je pri nas začel goreti gozd. Užgal se je najbrž od goreče cigarete, ki jo je vrigel v stran nepreviden kadilec.

o Notranjske novice o

n Breg pri Borovnici. (Nezgod.) pri ognju na paši.) Dne 19. avgusta je več otrok na paši zapalilo ogenj. Pri tem je prišla petletna delavčeva hči Antonija Luglio preblizu ognja. Vžgala se ji je obleka. Z največjo težavo se je posrečilo ostalim otrokom pogasiti gorečo obleko in jo rešiti gotove smrti. Vendar pa se je tako opekla, da so jo morali prepeljati v deželno bolnišnico v Ljubljani.

n Gorenji Lazi pri Borovnici. (Deček utonil.) Pri svoji teti Neži Suhadolnik je živel v oskrbi dvanajstletni Fran Zabukovec, katerega starši so zdaj v Ameriki. Pretečeni ponedeljek se je šel s svojo še mlajšo sestro Frančiško kopat v Borovniščico. Blizu Kobijeve žage v Bregu je zabredel v globočino in je utonil. Sestra je sicer klicala na pomoč; toda ko so ga potegnili iz vode, je bil že mrtev.

n Podlož. (Smrtna nezgod.) Dne 22. avgusta zjutraj se je prevrnil poln voz žaganic na posestnika Franceta Strleta, po domače Malnarja, ki jih je peljal na Rakek. Dobil je težke telesne poškodbe, vsled katerih je v par urah umrl. Mladi gospodar zapušča vdovo in dva otroka.

n Harije. (Požar.) Dne 15. avgusta je izbruhnil v hiši tukajšnjega posestnika Frana Vičiča požar, ki je uničil hišo in vso opravo z živili vred. Škode je okoli pettisoč kron, zavarovan pa je bil Vičič samo za 1600 K. Zažgal je najbrže šestletni Vičičev sinček, ki se je igral z vžigalicami.

n Cerknica. (Požar.) Dne 22. avgusta je začela pri nas ob 8. zvečer razsajati grozna nevihta. Švigale so strele in padala je debela toča kot orehi. Naenkrat udari strela v neko hišo, od te pa takoj v preko ceste stoječi skedenj. Obadva poslopja sta bila v hipu v ognju, tako da je bila vsa Cerknica razsvetljena. V trenutku so bila v ognju še 4 poslopja, in sicer ena hiša ter trije skedenji. Požarne brambe cerkniška, dolenjevaška ter iz Žerovnice so bile kmalu na licu mesta. Delovale so, kolikor so pač v taki suši delati da. Zlasti vojaki pjonirji 27. pešpolka, ki se mude na strelišču v Begunjah, so bili takoj na mestu nesreče ter so neumorno delali pri brizgalnah. Pogorelo je samo 6 poslopj. K temu je pripomogel tudi nekoliko novo zgrajeni vodovod, ker so bili na razpolago 3 hidranti. Vendar v začetku niso delovali, ker je bila voda od vseh strani odprta. Škode je 15.000 K.

n Iz Starega trga pri Ložu. (Zepet strašna nesreča.) Komaj smo poročali o nesrečnem Francu Sterletu iz Podloža, ki je našel pod vozom žaganic strašno smrt, že se je pripetil takoj drugi dan, v sredo, dne 23. avgusta ob 5. popoldne na Škerbeovi tovarni nov, še strašnejši slučaj smrtne nesreče nad devetletno deklico M. Žnidaršič, posestnika hčerko iz Podcerkve. Pri omenjeni tovarni moli namreč iz zidu pri mlinu kakih 25 cm transmisijske vele ven na prosto; sicer je izključena skoro vsaka nevarnost, vendar je zahteval ta mali kos vele v sredo svojo žrtev v osebi 9letne Žnidaršičeve hčerke. Na neumljiv način se je zapletla obleka omenjene deklice okoli vele, ki jo je začela sukati naokrog. Najbrže se je morala nesrečna deklica, zlasti ker je bila nekoliko slaboumna, gugati ali sedeti na veli, pri čemur se ji je zapletla obleka. Toda cela nesreča se je morala izvršiti strašno hitro, ker nesrečna deklica ni niti zavpila in da je v prvem hipu niti opazili niso. Prizor je bil strašen. Vela je sukala nesrečnico liki vretenu okrog, kljub temu, da teče le par decimetrov od tal. Ko se je končno posrečilo gosp. Franu Škerbeu potegniti nesrečnico iz vele, se je nutil nad vse strašen in grozen prizor očem. Deklica je imela odtrgane obe roki in nogi; spodnjo čeljust ji je popolnoma odbilo in glavo vso razbi-

lo. Tudi ostalo telo je bilo vse razmesarjeno. Čreva so bila vsa pretrgana, da so se kar vlačila po tleh. Srce je bilo še videti, kako je bilo! . . . Ljudje, ki so gledali ta prizor, so si zatisnili oči in bežali od kraja nesreče. Oče pa, ko je izvedel za nesrečo svoje hčerke, je priletel ves blazen na lice nesreče, se vrgel na vroče dele razmesarjene svoje hčerke, jo pobral in nesel domov . . .

n **Postojna.** (Velika Ciril-Metodova slavnost.) 25 let je, kar deluje v Postojni moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda. Marsikoli stotak je nabrala in ga poslala osrednji družbi, ki je z njim pomagala reševati slovenske otroke potujčenja. Mi Notranjci poznamo Trst in požrešno Lahonstvo, ki je že tisoče in tisoče slovenskih otrok pogoltnilo. Oče doma iz Notranjske vasi, mati Kranjica, otrok — v Trstu rojen — pa je najhujši Lahon. Družba sv. Cirila in Metoda je rešila že mnogo mladine v Trstu, zdaj pa zida pri Sv. Jakobu veliko šolo, kamor bodo slovenski starši lahko zaupali mladino. Zato je prav umestno, da je postojnska podružnica namenila čisti dobiček od te veselice za to novo Ciril - Metodovo šolo. Na sporedu je petje postojnskih pevcev, tamburanje društva »Sovič«, godba, narodne igre, kegljanje na dobitke itd. Vabijo se fantje z vseh strani, da bodo pokazali, kako znajo plesati in kako moč imajo. Veselica se bo vršila prav po domače: iz vseh stanov — delavci, kmeti, uradništvo in druga gospoda, vse bo prišlo, da se skupno povesele v korist naši demokratični družbi. Tudi z drugih krajev bo došlo obilo gostov, slavnostni govor pa bo imel tržaški Slovenec. Na Marijin praznik, dne 8. septembra ob 3. popoldne se zbere ljudstvo iz Postojne in okolice na Ciril - Metodovi veselici v Postojni pri »Kroni«. Kegljanje na dobitke pa se začne že dve nedelji prej in se bo tedaj in na dan veselice kegljalo od 10. ure dopoldne naprej.

n **Postojna.** Za »Sokolski dom« v Postojni so darovali: Čisti dohodek veselice, prirejene dne 16. julija t. l. 573 K 61 vin., nabiralniki: hotel pri »Kroni« 5 K 25 vin., hotel »Ribnik« 7 K 06 vin., gostilna Arko 6 K, restavracija »Zlata Praga« 14 K 22 vin., bratje odborniki nabrali v gostilni gosp. Barage 3 K 02 vin., sestra Leopoldina Kosova, Idrija, izgubljen stava 1 K, bratje Sokoli darovali mesto vstopnine k veselici »Flotenvereina« 4 K 40 v, nabiralnik »Zlate Prage« 16 K 20 vin., brata Mirko Pikel in Josip Kraigher 12 kuponov à 20 vin. Tolstovrške slatine. — Vsem darovalcem iskrena hvala ter sokolski Na zdar! Kakor znano, nam je deželni šolski svet prepovedal uporabljati nadalje telovadnico meščanske šole, vsled česar je »Sokol« zopet brez strehe. Zadnji in skrajni čas je torej, da pričnemo z zgradbo svojega doma, ker vednih bre smo siti do grla. A zato je treba znatnih gmotnih sredstev. Dosedaj razpolagamo s približno 8

tisoč kronami, ki je seveda malenkost. — Obračamo se tedaj do požrtvovalnih rodoljubov in domorodcev, da nam pomagajo pri tej nelahki nalogi, ki je imamo izvršiti. Brate Sokole in sestre Sokolice pa prosimo, da tudi v naprej se o vsaki dani priliki spominjajo »Sokolskega doma«. — Potreba je nujna, stvar resna, ker sicer ni računati na uspešni nadaljni razvoj našega »Sokola«. Na zdar!

n **Postojna.** Pešpolk št. 87 iz Pulja je v sredo na četrtek t. j. 23. na 24. avgusta prenočil, gredoč na vaje na Dolenjsko, v Postojni. Zvečer ob 6. je priredila godba tega polka v hotelu pri »Kroni« koncert, na katerem smo čuli več slovanskih skladb ki jih je občinstvo aklamiralo.

o Dobre knjige o

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka.

To je naslov šaljivi povesti, po kateri zdaj vsakdo sega, kdor se hoče prav od srca nasmejati. V povesti je popisano življenje bistrournega malopridneža od otroških let pa do danes, ko ga minejo vse skušnjave, ki se jih ni nikoli branil, ampak se jim vedno rad vdajal. Življenje zanese Tomaža Krmežljavčka v klerikalni tabor, kjer se navzame klerikalnega duha in postane edin tistih ljudskih osrečevalcev, ki vedno govore o ljudski sreči, delajo pa samo za lastno korist. Povest je šaljiva inna pa svoje jako resno ozadje, kajti daje nam vpogled v nehanje in delovanje po farovžih in v klerikalnih gospodarskih zavodih. Vesela povest je to in zabavno zasmehovanje. Knjiga, za katero se ljudje kar trgajo, obsega skoro 500 tiskanih strani in velja s pošto poslana 2 K 60 v. Denar je naprej poslati na „Narodno knjigarno“ v Ljubljani. Kdor hoče imeti veselo branje pri hiši, kdor želi brati zasoljeno, a po resničnem življenju spisano povest, naj si naroči „Skušnjave Tomaža Krmežljavčka“.

Ameriške novice

a **Falirana bank.** Banka P. V. Rovnianek v New-Yorku in Pittsburgu je prišla početkom tekočega leta v konkurs. Vsi oni, ki imajo od te banke še kaj terjati, naj se obrnejo direktno na c. in kr. konzularni urad v New-York, oziroma Pittsburg.

a **V Ameriki ponesrečila Slovenca.** V Friedonu, Pa., je ubilo 3. avgusta slovenskega rojaka Ivana Valenčiča. Delal je v kamnolomu. Doma je bil iz Bitinj, občina Ilirska Bistrica na Notranjskem. — V Viridenu se je dne 10. julija ponesrečil slovenski rojak Blaž Kokl iz Leskovca pri Kranju, star 34 let. Zadel je pri stroju v jami z glavo v električni gumb in električni tok ga je ubil.

a **V Ameriki umrli Slovenci.** V Brooklynu je umrl rojak Anton Rupe v 27. letu.

Doma je iz vasi Šajn, okraj Brod-Moravice na hrvaško-kranjski meji. Po njem žaluje soproga ter dva otročiča. — V Sheyboganu je umrla Josipina Povše, rojena Kotnik iz Radne vasi, občina Trebelno na Dolenjskem. V Ameriki zapuščča moža in dva nedorasla otroka, brata, teto in strica, v starem kraju pa očeta in sestro.

Po svetu

Otroški samomorilci vsled gladu. V Neapolju na Laškem se je dogodil v noči od 5. na 6. avgusta slučaj, ki je do skrajnosti razburil ondotno prebivalstvo. Trije siromašni in raztrgani otroci v starosti od 7 do 10 let so beračili mimoidoče; toda v mestu, kjer je beračenje otrok na ulici v navadi, jih skoro niso niti opazili. Naenkrat se vrže najstarejša deklica pod voz cestne železnice, ki je pridrdral v najhujši naglici. S smrtno nevarnostjo se je posrečilo nekemu trgovskemu nastavljenju rešiti otroka. Medtem ko so otroke tolažili in lizpraševali, objame deklica svoja dva brata in prej nego so od strahu odreveneli gledalci mogli preprečiti, skoči z njimi pred drugi voz, ki je ravnokar prisopihal mimo. Tudi sedaj so jih s težavo rešili, zlasti, ker so se njim otroci sami trgali iz rok in kričali, naj jih puste umreti, ker ne morejo živeti brez matere, ki jim je umrla. Ubogim zapuščenim sirotam so ponudili kruha, ki so ga z velikansko slastjo povžili. Ti otroci žive že več tednov v velikem Neapolju kakor ptice pod rebom, da nihče ne ve, kje spe in kakor se hranijo. Zvečer se zgrudijo k počitku na prelazni poti ob vežnih vratih, a podnevi si iščejo hrane med cestnimi smetmi in odpadki.

Grozen umor. Na rumunski meji je na grozen način umorila žena s pomočjo ljubčka svojega moža. V Nač Ilva so našli pred par dnevi v gozdu truplo tridesetletnega drvarja Konstantina grozno razmesarjeno. V odprti trebušni votlini je ležala obleka in drugi predmeti. Zaprli so vdovo umorjenega in njenega ljubčka, nekega svinjskega pastirja. Žena je všla svojemu možu v srjaco dinamično patrono in ga s pomočjo ljubčka upijanila. Nato sta ga vlekla oba v gozd in sta zažgala nit. Čez nekaj ur se je patrona užglala in je moža popolnoma raztrgala. Ljubček njegove žene je šel čez nekaj dni sam po njegovo truplo in je stvar naznanil oblasti, češ da je našel truplo umorjenega. Ali kmalu je padel sum nanj in na nezvesto ženo ter so oba izročili sodišču.

Brivca udarila strela. V kraju San Žiovani na Laškem je udarila strela v nekega brivca, ki je ravno bril nekega gospoda. Brivec je bil na mestu mrtev, gostu se pa ni nič hudega zgodilo.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rudolf Šega.

Ustanovljena 1882.

Pošt. hranilni račun št. 828.406.

Telefon števil. 185.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 18, v Ljubljani

v lastnem
zadružnem
domu ➔

v lastnem
zadružnem
domu ➔

je imela koncem leta 1909 denarnega prometa **81,116.121 kron 11 vin.**

➔ upravnega premoženja **20,775.510 kron 59 vinarjev.** ➔

Obrestuje hranilne vloge po **4 $\frac{1}{2}$ %**

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge v tekočem računu v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad **kron 20,000.000.**

Posojuje na zemljišča po **5 $\frac{1}{4}$ % s $\frac{1}{2}$ %** na amortizacijo ali pa po **5 $\frac{1}{4}$ %** brez amortizacije. Na menice pa po **6%**. Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizacije dolga.

Uradne ure vsak dan od **8.—12.** in od **3.—4.**

LISTEK

Proti vsemu.

Češki spisal Al. Jirasek.

Prvi del.

(Dalje.)

Pred takisto še ne dovršeno mestno hišo je stalo dvoje osedlanih konj, privezanih za kole. Kakor povsod na trgu in po »ulicah«, je tudi tamkaj mrgolelo ljudstva. Povsod marljivi, nemirno sem in tja hiteči ljudje; bilo je kakor bi se bližal sovražnik. Delavci so bili skoro vsi iz okoliških vasi; ubožna obleka jim je bila kaj različna: usnjate ali suknene hlače, lesene coklje, debeli čevlji, deloma so bili tudi brez obutvi, imeli so ponošene klobuke, čepice in suknje. Suknje so izvečine slekli. Ženske so imele samo spodnja krila ali srajce. Tudi mnogo mestnega prebivalstva je delalo med njimi.

Stara gospa je vodila Zdeno nalašč po ovinkih in ji pri- povedovala, odkod da je ves ta narod. Kmetje so bili izvečine iz Milevske, Jistebnice, Sedleca, Vožic, Hinova in Houstnika, meščani ponajveč iz razdejanega Ustja, pa tudi iz drugih mest, na primer Behina, Sobeslavi, Pelhrimova; marsikdo je prišel celo iz Kraljevega Gradca na Labi, nekateri gorečneži celo iz Prage.

»Tudi plemičev je mnogo tukaj, samo sedaj so izvečine z bratom Žižkom pri vojski. Ostali so samo moj brat Zbinek, potem Šrašek iz Podola, ki ga gotovo tudi poznaš, ter brata Buzek in Jan iz Senožat. Z Žižkom so šli Diviš iz Prehorova, Martin...«

Utihnila je naenkrat, ker za njo je nastal vrišč. Nekaj volov in krav so gnali klat, nasproti jim je pa prišel visoko naložen voz krme. Za vozom je jahal krmski nadzornik; nadzoroval je vse zaloge krme, ki so bile v stogih razvrščene ob obrambnem zidovju ter pokrite s preprostimi strehami. Soditi po obleki, je bil kmet. Močan jermenast bič mu je visel na širokem usnjatem pasu in se videl izpod kožuha. Žival je mukala, vmes se je pa glasilo rezgetanje osedlanih konj pred mestno hišo.

Vsenaokrog je bil velik vrišč; vpili so, klicali drug drugega; pred Praškimi vrati, ki so jih ravno gradili, so se razlegali težki udarci in ropot, zvenenje kladiv se je čulo iz poljskih kovačnic, kjer so pridno delali kovači, orožarji in likalci. Kolarji, sodarji, mizarji in drugi rokodelci so razbijali kakor za stavo.

Gospe Zdeni se je vse to hlastanje in drvenje, ta navidezni nered in zmešnjava, zdelo kakor v sanjah. Opazovala je bolj delavce nego delo. Videla je bradate kmete z dolgimi, razmršenimi lasmi, meščane, ki so bili kakor vsi drugi v obraz prepoteni in umazani ter v zadelanih oblekah. Pomagale so jim ženske vseh starosti in so se krivile pod bremenem, nekatera se tudi za ranjenje ni menila, nego z obvezano roko ali nogo delala naprej.

Med vsemi je vladala zločnost kakor bi bili ena sama družina, polni gorečnosti, veseli, nekateri pa so gledali tudi resno, skoro mračno. Sodnik je jahal na konju sem in tja pa mu nikjer ni bilo treba opominjati, miriti ali vzpodbujati. Včasih je prišel mimo duhovnik, postal pri stavbi, kjer je mrgolelo delavcev, jih pozdravil in kakor v razvedrilo opozarjal na to, da delajo bogu v čast; pri tem je kmalu tudi zadonelo petje:

»Prerok Izaija pravi,
Bog nekdanj vsem povrne,
Za gorje radost pripravi —«

Peti je pričel eden, nato so povzeli pesem še drugi. Glasno je donela na ulico slovesna melodija z odra, z nedovršene strehe, kjer so pridno pripevali tesarji. Vsi so peli in obenem vršili

svoje delo in to tako vneto, da jih ni motil niti vrišč in bučanje, niti škripanje voz in različni med seboj pomešani glasovi in zvoki.

Nekaj časa je mlada plemkinja postala kakor zamišljena, gledala je in poslušala. Vsi delajo tu noč in dan v bratski složnosti, si je mislila, zaradi resnice božje in da imajo kraj, kjer lahko slobodno izražajo svoje prepričanje. In ona sama, čemu je prišla...? Zdrznila se je, ko se je stara gospa v temni obleki dotaknila njene roke, češ, naj bi šli. V zamišljenih očeh gospe Zdene se je zažarilo.

»Zakaj naj bi hodila naprej,« pravi naenkrat, »ostanem tukaj in pomagam.« Pokazala je z roko na stavbo.

Sestra vladikova se je nasmehnila.

»Vsa goreča si, sestra; ali kar želiš, se ne more zgoditi! Kaj naj opraviš tvoje roke? Le idi, postaviti ti ne bo treba! Zate je še drugo delo, kmalu boš videla. Idi!«

Gospa Zdena je ubogala. Stara plemkinja je stopala čez prazni prostor počez. Ko prideta do srede, opazi nje mlada spremljevalka nekaj, česar prej zaradi vrvenja ljudi in nakopičenih tramov ni mogla videti. Na temelju, kamor je vodilo nekoliko neobdelanih stopnic iz drobnega kamenja, so stale tri kadi, pokrite s pokrovi. Predno sta pa prišli do njih, sta se morali ustaviti. Prav za njima se je začulo peketanje konj. Dva sla sta odjahala s poročilom starejših bratov. Prej sta jih čakala pred mestno hišo in sta sedaj zasedla konja.

»Najbrž jahata k bratom v vojski. Eden njiju vsekakor; moj brat je včeraj govoril o tem,« pravi stara gospa, opazujoč oba dobro oborožena jezdeca. »Drugi gre nemara v Prago. Semkaj pa stresamo denar,« dostavi in pokaže na kadi. »Več tisoč kop ga je notri.«

XVIII.

Mlada plemkinja iz Gvozdnega je čez nekaj časa še enkrat prišla mimo kadi, kjer je bilo spravljeno občinsko premoženje, in sicer tokrat iz svojega novega stanovišča pri suknarju Pitlu. Gospodarja samega ni dobila, ko je s priletno stotnikovo sestro stopila v novo, še nedovršeno hišo. Namesto poda je imel skupni prostor samo zatolčeno zemljo, stene so bile nepobarvane in brez okrasja, niti pobeljene ne, samo špranje so bile zamazane z malto. Vse, že staro pohištvo je bilo iz prejšnjega Pitlovega domovanja v Ustju.

V sobi je sedelo po skrinjah in klopeh okoli mize nekoliko žensk v preprostih oblekah iz celega, nekatere samo v kmetijskih srajcah; bile so mlade deklice in starejše ženske razoglave ali z zavitimi glavami. Šivale in krpale so krila, srajce in otroške suknjice za sestre, ki so delale pri stavbah in za njih otroke. Vse so delale z vnemo, neutrudno in molče. Samo dve sta polglasno mrmrali predse nabožno pesem. Med njimi je sedela Pitlova edina hči, zgovorna deklica okoli dvajsetih let, z jasnimi razumnimi očmi. Pozdravila je obe novodošli in jih vedla v zidano, okajeno kuhinjo poleg sobe.

Tam je na ognjišču plapolal močan ogenj, nad njim je pa visel kotel. Na trinožniku je bil k ognju pristavljen velik prsten lonec. Postarna zastavna ženska z nalahno ovito glavom in zavihanimi rokavi je mešala v njem jed. V obraz je bila vsa rdeča in potna od toplote žarečega ognja. Rjave, ostre oči, ki so se ji svetile v odsevu ognja, so obstale na mladi plemkinji. Podala ji je polno, zardečelo roko ter jo pozdravila nakratko, brez mnogo okolnosti, z nekako odločnostjo, ali vendar ljubeznivo. Pozdravila jo je kot »sestro«, kakor bi o nje plemiškem stanu ne imela pojma, čeprav ji je bilo prav dobro znano, koga ji privede gospa Katarina. Bila je to »sestra« iz najglobljega prepričanja, protivila se je vsem stanovskim razlikam ter je plemkinjo večkrat kakor je bilo treba, nagovorila s »sestro«.

Da se mlada plemkinja niti za trenotek temu ni čudila, nego ta sprejem imela za samo ob sebi umljiv, to je laskalo in ugajalo suknarjevi ženi, čeprav je smatrala to obnašanje za dolžnost.

(Dalje prihodnjič.)

Tržne cene v Ljubljani

	Cena			
	od		do	
	K	h	K	h
1 kg govejega mesa I. vrste . . .	1	80	2	08
1 " " " II. " . . .	1	60	1	92
1 " " " III. " . . .	1	20	1	72
1 " telečjega mesa . . .	1	80	2	20
1 " prašičjega mesa (svežega) . . .	2	—	2	40
1 " " " (prekajenega) . . .	2	—	2	40
1 " koštrunovega mesa . . .	1	40	1	50
1 " jagnjetovega mesa . . .	1	60	1	80
1 " kozličjega mesa . . .	1	80	2	—
1 kg masla . . .	2	60	2	60
1 " masla surovega . . .	2	50	2	60
1 " masti prašičje . . .	2	16	2	20
1 " slanine (špeha) sveže . . .	1	80	1	96
1 " slanine prekajene . . .	1	90	2	—
1 " sala . . .	1	90	1	96
1 " surov. margarinkega masla . . .	1	90	2	—
1 " kuhan. margarinkega masla . . .	2	—	2	10
1 jajce . . .	—	07	—	08
1 l mleka . . .	—	20	—	—
1 " " posnetega . . .	—	8	—	10
1 " smetane sladke . . .	—	—	—	—
1 " " kisle . . .	—	80	—	90
1 kg medu . . .	1	40	1	60
1 " čajnega surovega masla . . .	3	40	3	60
1 piščanec . . .	—	90	1	30
1 golob . . .	—	44	—	48
1 raca . . .	1	90	2	20
1 gos . . .	—	5	—	—
1 kapun . . .	—	—	—	—
1 puran . . .	3	—	3	30
100 kg pšenične moke št 0 . . .	39	—	—	—
100 " " " " 1 . . .	38	50	—	—
100 " " " " 2 . . .	38	—	—	—
100 " " " " 3 . . .	37	50	—	—
100 " " " " 4 . . .	37	—	—	—
100 " " " " 5 . . .	36	—	—	—
100 " " " " 6 . . .	34	—	—	—
100 " " " " 7 . . .	30	—	—	—
100 " " " " 8 . . .	19	—	—	—
100 " koruzne moke . . .	21	—	—	—
100 " ajdove moke . . . I. . .	45	—	—	—
100 " ajdove moke . . . II. . .	39	—	—	—
100 " ržene moke . . .	30	—	—	—
1 l fižola . . .	—	22	—	36
1 " graha . . .	—	32	—	36
1 " leče . . .	—	32	—	34
1 " kaše . . .	—	20	—	22
1 " rižeta . . .	—	18	—	20
100 kg pšenice . . .	23	40	—	—
100 " rži . . .	17	20	—	—
100 " ječmena . . .	16	50	—	—
100 " ovsu . . .	19	56	—	—
100 " ajde . . .	22	—	—	—
100 " prosa belega . . .	18	—	—	—
100 " " navadnega . . .	—	—	—	—
100 " koruze, nove . . .	19	—	—	—
100 " krompirja . . .	8	—	8	50
Lesni trg.				
Cena trdemu lesu 9 do 10-60 K.				
Cena mehkega lesu 8 do 8-50 K.				
Trg za seno slamo, in steljo.				
Na trgu je bilo				
voz sena . . .	6	—	6	50
" slame . . .	6	—	6	50
" stelje . . .	2	—	2	20
" detelja . . .	6	—	6	50

Loterijske številke.

Dvignjene v soboto, dne 19. avgusta 1911.

Dunaj: 45, 37, 30, 75, 25.

Gradec: 86, 9, 4, 64, 72.

Dvignjene v sredo, dne 23. avgusta 1911.

Brno: 75, 60, 62, 31, 54

Pod ugodnimi pogoji se da v najem
dobro vpeljana 78

kovačija ter stanovanje

z vrtom s 1. septembrom t. l.

V kovačijo in stanovanje je napeljana električna luč in vodovod. Dobremu kovaču se nudi ugodna prilika za samostojno izvrševanje obrti. Event. se da v najem samo stanovanje z vrtom, pripravno za uradnika ali penzionista s 1. oktobrom t. l.

Več pove lastnica **Frančiška Maher**
v Šk. Loki, Kapucinsko predmestje 12.

Dobro računale!

in prav izvolile so one gospodinje,
ki uporabljajo kot pridatek za kavo
v svojem gospodinjstvu

„pravega :Francka: s kavnim mlinčkom“
iz zagrebške tovarne. — Kakovost „pra-
vega :Francka:“ se je mnoga desetletja
kot najbolj ugajajoča, njegova izdatnost
kot najkrepkejša izkazala. B

Kri! in dober zajutr dosežejo odrasli in otroci,
bolni in zdravi. Polovico stroškov prihranite
Moč! v gospodinjstvu na kavi, sladkorju
in mleku, ako pije **SLADIN,**
Zdravje! to je dr. pl. **Trnkóczyja**
SLADNI ČAJ.

En zavojev velja 50 vin. Dobiva se povsod.
Po pošti se naroča najmanj pet zavojev po
.. povzetju pod naslovom v glavni zalogi. ..

Lekarna pl. Trnkóczy

.. v Ljubljani zraven rotovža. ..

10 zapovedi

za kmetovalca in 10 zapovedi za zdravje, vsake
posebej na papirju tiskane, dobi vsak človek
zastonj, tudi po pošti, ako po nje piše v lekarno
Trnkóczy zraven rotovža v Ljubljani.

Posojilnica in
hranilnica v Moravčah

obrestuje hranilne vloge po

4-75 %

in daje posojila po

6 %

Uradije v lastnem „Zadružnem domu“,
vsako nedeljo od 1 do 5 in vsako
sredo od 4 do 6 ure. 51

Nihče se še ni pokesal,
.. ki je kupil pri meni ..

namreč mnoga pisumena
priznanja dokazujejo, da
so moji aparati najboljši.

Velika zaloga gra-
mofonov, plošč, ši-
vank i. t. d.

A. RASBERGER,

Ljubljana, Sodna ul. 5.
(Zraven c. kr. sodnije.)

Za živinorejce

priporoča

klajno apno, redilni prašek za konje,
govejo živino in svinje. Fluid za
konje, grenko sol, zmlet kolmoš,
encian i. t. d.

„ADRIJA“

drogarija, konces. prodaja zdravilnih zelišč
in strupov za lovske in tehnične namene
v Ljubljani, Šelenburgova ul. št. 5.

Naročila se izvršujejo z obratno pošto.

F. P. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino pat. dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“.

Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

Spretni zastopniki se iščejo.

